

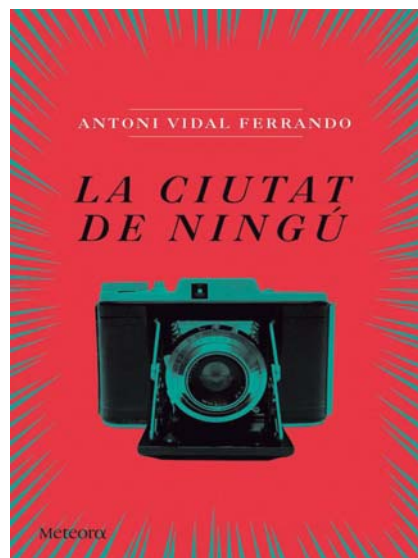
Tria personal

per Vicenç Llorca

Antoni Vidal Ferrando

La ciutat de ningú

Meteora, Barcelona, 2016.

Antoni Vidal Ferrando és ara per ara un dels escriptors més importants en el panorama de les nostres lletres. En la línia de la gran qualitat dels seus darrers llibres, ha escrit una altra joia literària: la novel·la *La ciutat de ningú*. La combinació de brevetat i intensitat fa que la lectura de l'obra esdevingui un vendaval darrere del qual ja res no resta igual. Escrita amb una precisió sensacional i un alt sentit poètic, la novel·la ens endinsa en l'estat de consciència del protagonista, erigit en jo narratiu. D'aquesta manera, tot queda amarant des del seu punt de vista: fill d'un falangista, evoca la seva vida des del deliri. Només l'acompanya el seu gat, Spencer, i fa referències diverses a les seves visites al psiquiatre. Aquest estat de demència controlada és un dels encerts narratius d'Antoni Vidal, ara que convida el lector a gaudir d'aquella tradició literària que ha gosat analitzar el discurs de la follia.

En efecte, el xoc entre la concepció contemporània de la realitat com una cosa complexa i líquida i la mentalitat d'un personatge que ha quedat amb una percepció de la realitat passada i monolítica crea una prosa de xoc molt atractiva, ja que, mitjançant aquest mecanisme, ens endinsa en les relacions que s'estableixen entre la consciència individual i el pas (i el pes) de la història. Amb això, l'autor reïx a abordar el tema de la memòria personal i col·lectiva des de la psicologia de qui ha quedat vençut pels fets i que, això no obstant, no es rendeix a intentar imposar el seu pensament, en aquest cas un pensament únic. D'aquí que l'obra no ens parli només del passat, sinó també del present, d'una actualitat en què el món pot ser concebut com un vertader psiquiàtric. Afirmar el personatge: «El món es mou a base d'embloms i de subtítols. Tot un real quadre clínic.»

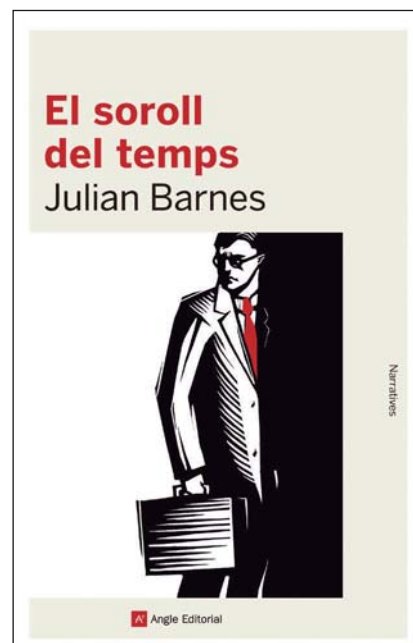
Antoni Vidal Ferrando, escriptor savi que ha intentat construir una obra literària al llarg dels anys que signifiqués un espai de protecció davant la bogeria, l'estupidesa i la crueltat de l'ésser humà, passa ara a l'atac amb una literatura que tracta de posar en evidència les fonts humanes alienes a la racionalitat i que, sovint, són malauradament les causes que expliquen la desgràcia de certs comportaments de l'ésser humà: la cobdícia, l'enveja, etc. En certa mesura, *La ciutat de ningú* és un al·legat que posa de manifest i denuncia alhora la derrota de la raó en el món contemporani. I ho fa des del cor mateix de la gran literatura: la consciència poètica de la paraula.

Julian Barnes

El soroll del temps

Traducció d'Alexandre Gombau Angle, Barcelona, 2016.

En literatura, el mot *soroll* resulta molt suggeridor a l'hora de plantejar en un sentit ampli el concepte de disharmonia. En el cas d'*El soroll del temps*, aquesta mirada sobre el

desfasament se centra en la vida de Dmitri Dmítrievitx Xostakóvitx (Sant Petersburg, 1096 - Moscou, 1975). Barnes, que ja va excel·lir en el tractament d'una figura creativa de primer ordre com Flaubert a *El lloro de Flaubert* (1984), posa tota la seva experiència com a escriptor en la construcció d'una biografia ficcionada.

El soroll del temps és una extraordinària novel·la que parla d'un dels grans temes del segle XX: el xoc entre l'art i els totalitarismes, en aquest cas el comunista. Xostakóvitx simbolitza molt bé aquest conflicte. Convençut que serà empresonat pel règim soviètic, espera cada nit al replà de casa la visita de la policia secreta russa, la NKVD. Tanmateix, això no es produeix. En una ironia amarga del destí, viurà el turment moral d'anar sobrevivint en un règim que l'utilitza per tal de denunciar altres músics i escriptors russos, a través d'escrits que no ha fet, però que ha acabat signant, i per tal d'esdevenir alhora un símbol de l'excel·lència creativa de la Unió Soviètica al món. Xostakóvitx, que creu en el seu art, però no en el règim polític que li ha tocat viure, espera que la música acabi imposant-se al «soroll del temps». És en aquest punt que Barnes posa en joc un altre